WORKSHOP 1 · PROGRAM OG DREJEBOG

Faciliteringsguide for sundhedsforvaltningens ansatte til workshop med direktion og centerchefer

Program og drejebog

Tidsramme
2½-3 timer

Deltagerstruktur
2 grupper

Organisation
Kommune X

Output
Fokusområde + målgruppe

Denne beskrivelse guider jer trin for trin gennem en workshopproces, hvor I i fællesskab identificerer ét sundhedsrelateret fokusområde og en velafgrænset målgruppe - som fundament for kommunens tværgående sundhedsfremmende indsatser.

Workshoppen kan med fordel være en opfølgning på dialogmøderne i kommunens fagcentre (hvis de har fundet sted).

INDEN WORKSHOPPEN

- Forbered PowerPoint til intro og rammesætning. Husk tidsplan.
  Forbered kommunal situationsanalyse.
- Forbered hovedtræk fra forudgående dialogmøder.
- Sammensæt grupper til gruppearbejde på tværs af centerområder samt projektets forskere. Hver gruppe vil repræsentere så stor en faglig bredde som muligt

HUSK AT MEDBRINGE

NAVNE-SKILTE	POST-ITS (2 FARVER)	2 x FLIP-CHARTS	TUSCHER	KUGLE-PENNE	ELEFANT-SNOT

Ramme om workshoppen

Formål

At styrke kommunens sundhedsfremmende og forebyggende indsatser.

Med udgangspunkt i fagcentrenes ansvarsområder, forpligtelser, muligheder, erfaringer, interesser og visioner samt kommunens faglige ekspertise, viden og erfaringer forventes direktionen og centercheferne at:

- Udpege ét meningsfuldt sundhedsrelateret fokusområde, som kan understøtte kerneopgaverne i de enkelte fagcentre og på tværs af disse.

- Indgå en nærmere drøftelse af målgruppen børn og unge.

Kontekst og deltagere

Workshoppen danner grundlag for en afgrænsning af projektet gennem tematisk og målgruppebaseret fokusering.

Deltagere: Kommunens centerchefer og direktion samt ansatte i sundhedsforvaltningen. Lokalpolitikere kan evt. deltage.

Deltagerne fordeles i to grupper, som sammensættes på tværs af fagcentre.

Rollefordeling

Sundhedsforvaltningens ansatte faciliterer processen ved workshoppen.
Andre kommunale aktører bidrager med praksisviden og organisatorisk viden.

Form

Sundhedsforvaltningens ansatte præsenterer oplæg på baggrund af nøgletal om kommunens sundhed og trivsel, potentialer og udfordringer samt evt. resultater af dialogmøder med kommunens fagcentre. Deltagerne arbejder i gruppeprocesser med at definere projektets fokusområde og målgruppe.

Jo mere velafgrænset målgruppen og det sundhedsrelaterede område er, desto større er muligheden for at opnå mærkbare resultater.

PROGRAM & TIDSLINJE

Dato: _____ Total: ca. 2½-3 timer

1 **Velkomst og rammesætning**
10 min. [Indsæt navn på person der skal præsentere fx ved direktør XX]

2 **Formål og dagens program**
10 min.
[indsæt navn på person der skal præsentere]
Formål, proces og forventning til deltagernes medvirken.

3 **Sundhed og trivsel i X Kommune 15 min.** [Indsæt navn]
Overblik over sociodemografi, sundhedstilstand, livsstil og trivsel.

4 **Hovedtræk fra dialogmøder.**
10 min. [Indsæt navn]
Kun hvis dialogmøder har fundet sted.

5 **Pause. 10 min.**

6 **Intro til fokusområde og målgruppe**
5 min. [Indsæt navn]
Introduktion til valg af fokusområde og drøftelse af målgruppe.

7 **Gruppedrøftelse.**
45-60 min. [Indsæt navn]
Fokusområde, målgruppe og samarbejde på tværs.

8 **Opsummering og valg i plenum. 30 min.** [Indsæt navn]
Fælles konsensus om fokusområde og målgruppe.

9 **Den videre proces.**
5 min. [Indsæt navn]
Næste trin og aktører, der planlægges involveret.

10 **Tak for i dag.**
5 min. [Indsæt navn]
Afrunding og politisk proces herfra.

Brug de følgende sider opdelt i punkt 1-10 som køreplan under workshoppen. Hvert punkt angiver indhold, facilitatornote og materialer.

1

Velkomst og rammesætning

10 min.

Indhold

Velkomst, herunder projektets sammenhæng til politiske strømninger og prioriteringer i kommunen. Fx:

- Politisk og organisatorisk ophæng
- Sammenhæng med sundhedspolitik og evt. handleplaner
- Kort præsentation af det brede sundhedsbegreb
- Sundhedsfremme og forebyggelse kan understøtte målet med kerneopgaven på de enkelte områder
- Rammesætte, at alle deltagere er på lige fod i dagens processer

Sammen skabes et praksisorienteret vidensgrundlag for, hvordan en tværfaglig sundhedsfremmende og forebyggende indsats kan udvikles inden for kommunens strategier, rammer, målsætninger og planer.

Ansvarlig

[indsæt] navn

Materialer

NAVNESKILTE
TALEPAPIR

2

Formål og dagens program

10 min.

Indhold

Hvorfor er vi her (formål), og hvad skal der ske (program/proces)?

Inspiration
• Sundhed og trivsel for borgerne gennem høj grad af samarbejde på tværs af fagcentre og i samspil med borgere og lokale aktører
• Synergi, helhedstænkning og udnyttelse af eksisterende ressourcer og kompetencer på tværs af centerområder
• Mobilisering af borgere og lokale ressourcer som bidrag til at løfte sundheden

Formålet med workshoppen:
At styrke kommunens sundhedsfremmende og forebyggende indsatser.

Målet for workshoppen
• Udpege meningsfuldt sundhedsrelateret fokusområde, som kan understøtte kerneopgaverne i de enkelte fagcentre og på tværs af disse.
• Drøftelse af målgruppen.

Forventning til deltagernes medvirken
• Centerchefer og direktører bidrager med politisk, strategisk og planmæssig viden samt praksisviden inden for eget fagområde.
• Ansatte i sundhedsforvaltningen bidrager med bred sundhedsfaglig viden.

Ansvarlig

[indsæt navn]

Facilitatornote

Tydeliggør hvorfor det er relevant at vælge fokusområde og målgruppe samt hvilken betydning valget får for den videre proces.

Det der besluttes i dag, er det sundhedsforvaltning en skal prioritere højt at arbejde med.

Giv mulighed for uddybende spørgsmål.

Materialer

POWERPOINT

PUNKT 3-5

3

Borgernes sundhed og trivsel

Situationsanalyse af trivsel, sundhed og miljø i kommunen. Der gives et overblik over tilstand, udfordringer og udviklingspotentialer ift. sundhed, trivsel og livskvalitet - det brede billede.

Materialer: POWERPOINT.
Ansvarlig: [indsæt navn].

4

Hovedtræk fra dialogmøder

Kun hvis dialogmøder har fundet sted.
Kort oplæg om det brede sundhedsbegreb og potentialer for bredt samarbejde omkring sundhedsfremme og forebyggelse.
• Det gode samarbejde på tværs: Hvad kræver det? Hvad går godt? Hvor er der udviklingspotentiale?
• Borgerinddragelse: Hvad går godt? Hvor er der udviklingspotentiale?
• Brede potentialer for sundhedsfremme og forebyggelse med konkrete eksempler fra møderne

Materialer: POWERPOINT.
Ansvarlig: [indsæt navn].

5

Pause

Sørg for at deltagerne er tilbage til tiden. Brug evt. pausen til at tjekke, at materialer er klar til gruppedrøftelsen.

6

Introduktion til gruppedrøftelse: Valg af fokusområde og drøftelse af målgruppe

5 min.

Indhold

Introduktion til valg af fokusområde og drøftelse af målgruppen børn og unge. Formålet med workshoppen er at styrke kommunens sundhedsfremmende og forebyggende indsatser.

Vi skal sammen:
• Drøfte de sundhedsrelaterede udfordringer, som kommunens borgere står overfor
• Udpege et meningsfuldt sundhedsrelateret fokusområde, som adresserer disse udfordringer
• Udpege en meget velafgrænset målgruppe, som adresserer disse udfordringer
• Drøfte hvordan der kan samarbejdes på tværs af kommunens fagcentre for at løfte (forskellige dele af) denne opgave samt reflektere over i hvilke af kommunens arenaer (fysiske, sociale og institutionelle), der kan arbejdes med det valgte fokusområde

Jo mere velafgrænset målgruppen og det sundhedsrelaterede område er, desto større er muligheden for at opnå mærkbare resultater.

Proces:
To grupper, post-its i to farver, målskive og plenumbaseret ”forhandling”.

Grupperne er prædefinerede.

Hver gruppe vælger en repræsentant der med udgangspunkt i gruppens endelige flip-chart præsenterer drøftelserne.

Ansvarlig

[indsæt navn]

Facilitatornote

Italesæt at et helhedsorienteret og livsforløbsorienter et perspektiv kræver, at den valgte målgruppe betragtes som en samlet kommunal opgave på tværs af fagcentre, selvom fagområderne har forskellige roller og positioner.

Materialer

POWER POINT med opgaveformulering.
Post-its.
2x FLIP-CHARTS med målskive.
2x deltager ark (EKSEMPEL).
2 farver POST-ITS (ikke for små).

Tuscher, kuglepenne og elefantsnot.

7

Gruppedrøftelse: Fokusområde og målgruppe

45-60 min. · Tre runder ved bordene med målskiver og post-its

På bordene er der placeret en målskive (se side 10-11), som er tegnet på en flip-chart. Derudover er der blanke gule post-its som deltagerne og facilitatoren skal skrive på undervejs. Grupperne skal drøfte følgende spørgsmål nedefor over 2 runder.

Runde 1 Fokusområde

GULE POST-ITS

- Hvilke store sociale- og sundhedsrelaterede udfordringer står kommunen overfor?
- Hvilke udfordringer er de vigtigste at adressere?
- Hvilket fokusområde kan bedst muligt rammesætte en bred tværgående sundhedsfremmende indsats?

Proces: Skriv ét tema per gul post-it og placer på målskiven. Organiser temaerne sammen med de konkrete udfordringer den tematiske indsats evt. kan adressere, og placer det vigtigste tema i midten (flyt evt. rundt på de pinke post-its, der angiver udfordringer, så de bliver mere eller mindre vigtige efterhånden som diskussionen skrider frem) .

Runde 2 Målgruppe

PINK POST-ITS

- Hvilke målgrupper har de største sundhedsudfordringer i kommunen?
- Med udgangspunkt i det valgte fokusområde, hvem har da de største udfordringer?
- Hvilken målgruppe kan bedst muligt rammesætte en bred tværgående indsats?

Proces: Skriv én målgruppe per pink post-it. Placer og prioriter på målskiven.

Samarbejde på tværs

Målskiven, der nu både viser fokusområde/indsatstema (én farve post-its) og målgruppe (anden farve post-its), danner baggrund for en videre drøftelse af hvordan kommunen som helhed kan gribe indsatsen an Grupperne skal drøfte følgende spørgsmål nedenfor i 3 runde.

Runde 3 Samarbejde på tværs

BEGGE FARVER

- Hvordan kan kommunens fagcentre samarbejde på tværs inden for rammerne af det valgte fokusområde og den valgte målgruppe?
- Hvilke roller, interesser og bidrag ligger der potentielt hos de enkelte fagcentre?
- I hvilke af kommunens arenaer (fysiske, sociale og institutionelle) kan der arbejdes med det valgte fokusområde?

Målskiven danner baggrund for en videre drøftelse af, hvordan kommunen som helhed kan gribe indsatsen an.

Målskive-øvelsen

Eksempel - fokusområde og målgruppe

Sådan gør du

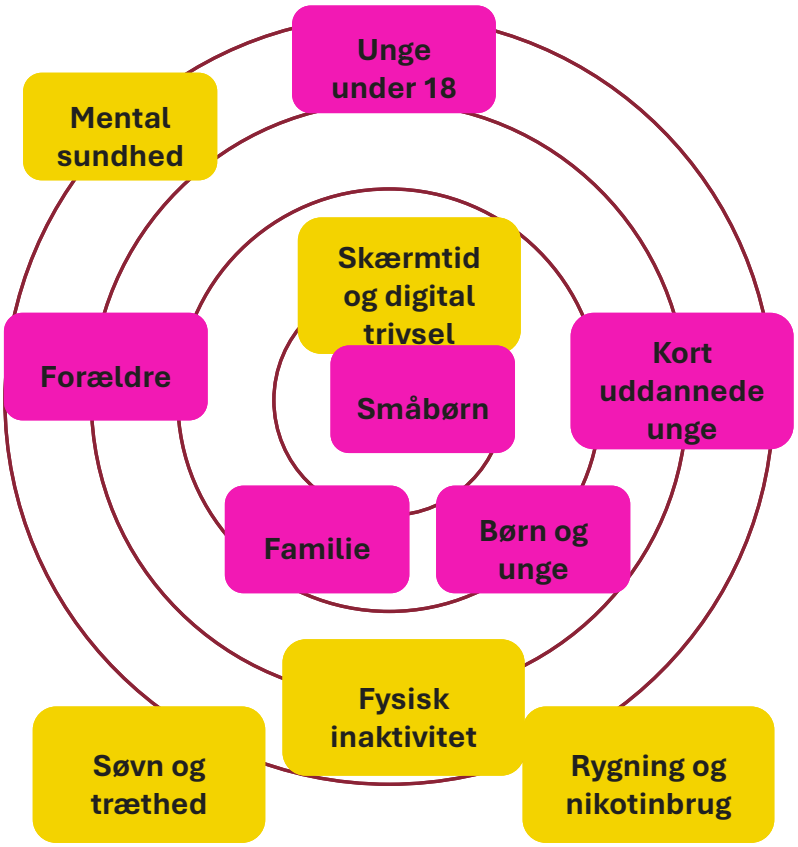
1. Skriv ét tema eller én målgruppe per post-it

2. Placer post-its på målskiven - jo vigtigere, jo tættere på midten

3. Forklar kort din placering for gruppen

4. Flyt rundt på post-its efterhånden som diskussionen skrider frem

5. Gruppen finder konsensus om, hvad der placeres i midten

GULE POST-ITS = FOKUSOMRÅDE

fx
· Rygning og nikotinbrug
· Fysisk inaktivitet · Mental sundhed

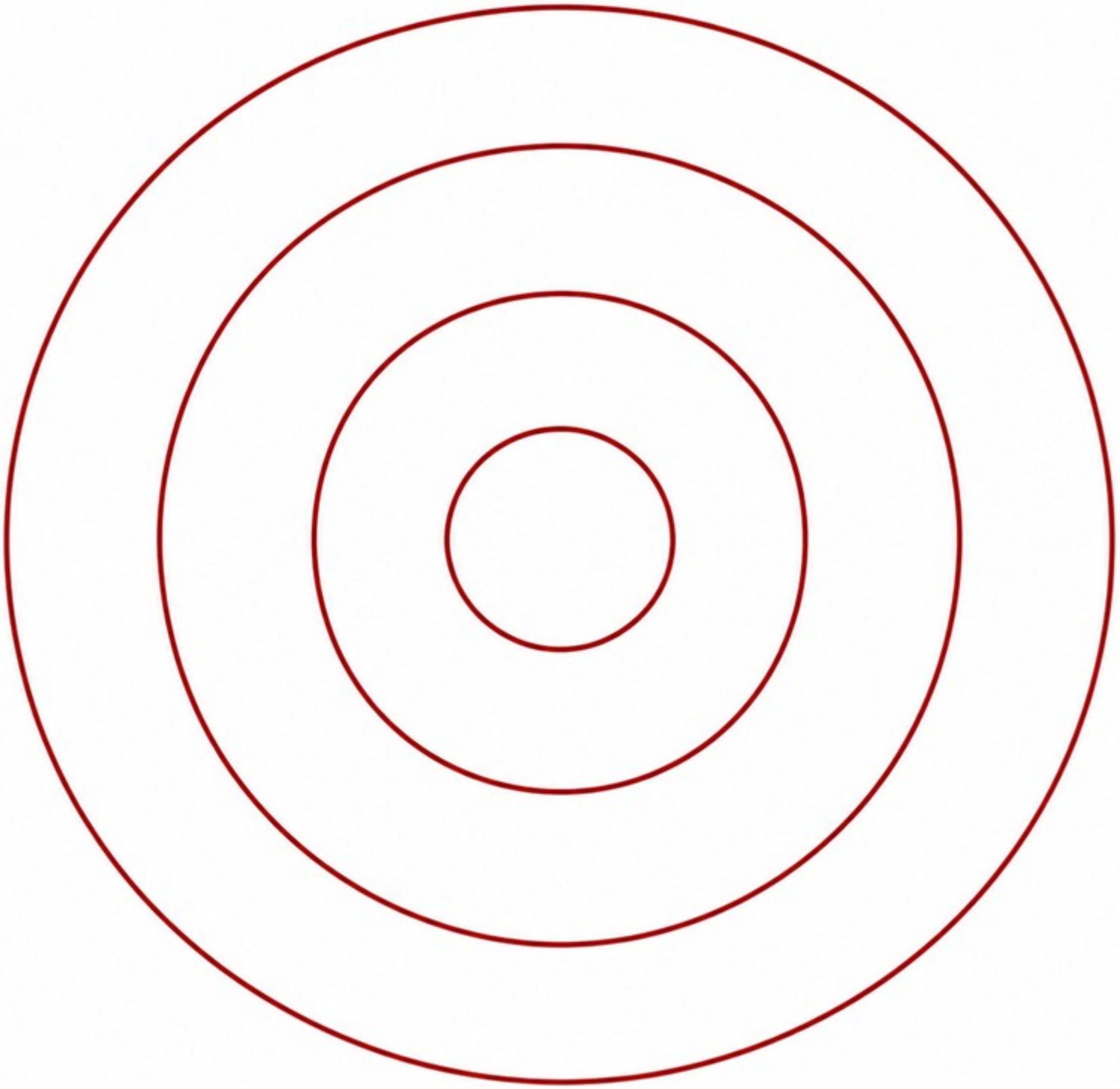
PINK POST-ITS = MÅLGRUPPE

fx
· Unge under 18 år
· Kortuddannede voksne
· Børn 0-6 år

7

Målskive

Deltagerark

8

Opsummering og valg i plenum

30 min.

Indhold

En repræsentant for hver gruppe fortæller i plenum (med udgangspunkt i gruppens flip-chart) om gruppens diskussion og endelige forslag til fokusområde og målgruppe.

Facilitator opsummerer resultatet fra drøftelser og præsentation fra grupperne.

Facilitator tager udgangspunkt i de to gruppers flip-charts og spørger ind til - og evt. forhandler - de to gruppers prioriteringer. Målet er at vælge ét fokusområde og én målgruppe gennem forening af de to gruppers ønsker. Resultatet præsenteres på separat flip-chart.

Facilitator genbesøger spørgsmålene fra tredje runde:
• Hvordan kan kommunens fagcentre samarbejde på tværs inden for rammerne af det valgte fokusområde og den valgte målgruppe?

• Hvilke roller, interesser og bidrag ligger der potentielt hos de enkelte fagcentre?

• I hvilke af kommunens arenaer (fysiske, sociale og institutionelle) kan der arbejdes med det valgte fokusområde?

Ansvarlig

[indsæt navn]

Facilitatornote

Målet er konsensus (ikke afstemning).

Brug flip-charts aktivt til at synliggøre de to gruppers prioriteringer og find fælles grund.

Materialer

1 x FLIP-CHART med tegnet målskive

Den videre proces

Afsluttende fase

Dette er workshoppens afsluttende fase. Målet er at samle trådene og sikre fælles ejerskab til det valgte fokusområde og målgruppe.

9. Den videre proces · 5 min.

Nu har vi fokusområde og målgruppe identificeret, og de to elementer kommer til at få betydning for det videre arbejde.

Hvad skal der nu ske?
- Vis tidsplan
- Workshop (2) med involvering af andre aktører/interessenter på tværs af kommune og civilsamfund: Udvikling af indsatser og definition af potentielle partnerskaber.
- Forud for næste workshop: Uformelle dialogmøder med udvalgte aktører om behov, ønsker, ressourcer og tanker om at være med.

Materialer:
POWERPOINT - husk tidsplan

10. Tak for i dag · 5 min.

Hvad tager vi med - tak for i dag.

Den politiske proces herfra:
Der udarbejdes et notat på baggrund af i dag, som skal godkendes af rette vedkommende.

Det der besluttes i dag, er det sundhedsforvaltningen skal prioritere højt at arbejde med.

Valget af fokusområde og målgruppe bliver styrende for det kommende arbejde i kommunen.

Output fra workshoppen

- Ét valgt sundhedsrelateret fokusområde
- Én velafgrænset målgruppe
- Indledende drøftelse af tværgående samarbejde og arenaer